

EUROPESE
REKENKAMER

Verslag over de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Onderneming
biogebaseerde industrieën betreffende het begrotingsjaar 2017

vergezeld van het antwoord van de Gemeenschappelijke Onderneming

INHOUD

	Paragraaf
Inleiding	1-10
Oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI	1-2
Bestuursstructuur	3-5
Doelstellingen	6
Middelen	7-9
De evaluatie van de Commissie	10
Adviezen	11-23
Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen	12
Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen	13
Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen	14
Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen	15-17
Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen	18-23
Budgettair en financieel beheer	24-30
Uitvoering van de begroting 2017	24
Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van Horizon 2020	25-30
Internebeheersingsmaatregelen	31-35
Internebeheersingskader	31-34
In 2016 gedane oproep tot het indienen van voorstellen	35
Overige kwesties	36
Het mobiliseren van bijdragen van uit de industrie afkomstige leden	36
Informatie over de evaluatie van de Commissie	37-38
Het antwoord van de Gemeenschappelijke Onderneming	

INLEIDING

Oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI

1. De Gemeenschappelijke Onderneming Biogebaseerde industrieën (BBI), gevestigd te Brussel, werd in mei 2014¹ opgericht voor een periode van tien jaar en werkt sinds 26 oktober 2015 autonoom.
2. De Gemeenschappelijke Onderneming BBI is een publiek-privaat partnerschap in de sector van biogebaseerde industrieën. De oprichtende leden zijn de Europese Unie (EU), vertegenwoordigd door de Commissie, en de industriële partners die worden vertegenwoordigd door het Bio-based Industries Consortium (BIC).

Bestuursstructuur

3. De bestuursstructuur van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI omvat de raad van bestuur, de uitvoerend directeur, het wetenschappelijk comité en de groep van vertegenwoordigers van de staten.
4. De raad van bestuur bestaat uit vijf vertegenwoordigers van de Commissie namens de Unie, en vijf vertegenwoordigers van andere leden dan de Unie, waarvan ten minste één vertegenwoordiger van het midden- en kleinbedrijf (mkb). De raad van bestuur heeft de eindverantwoordelijkheid voor de strategische richtingbepaling en de werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Onderneming en houdt toezicht op de uitvoering van haar activiteiten. De uitvoerend directeur is belast met het dagelijks beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming.
5. Het wetenschappelijk comité en de groep van vertegenwoordigers van de staten vormen adviesorganen. Het wetenschappelijk comité brengt advies uit over de in de jaarlijkse werkplannen van de Gemeenschappelijke Onderneming op te nemen

¹ Verordening (EU) nr. 560/2014 van de Raad van 6 mei 2014 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Biogebaseerde industrieën (PB L 169 van 7.6.2014, blz. 130).

wetenschappelijke prioriteiten. De groep van vertegenwoordigers van de staten geeft advies over de strategie en het behalen van streefdoelen.

Doelstellingen

6. De doelstelling van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI is de tenuitvoerlegging van een programma voor onderzoeks- en innovatieactiviteiten in Europa dat de beschikbaarheid beoordeelt van hernieuwbare biologische hulpbronnen die gebruikt kunnen worden voor de productie van biogebaseerde materialen en op basis daarvan de verwezenlijking van duurzame biogebaseerde waardeketens ondersteunt. Die activiteiten moeten worden uitgevoerd door middel van samenwerking tussen belanghebbenden in alle schakels van de biogebaseerde waardeketen, met inbegrip van primaire productie- en verwerkingsindustrieën, consumentenmerken, het mkb, centra voor onderzoek en technologie en universiteiten.

Middelen

7. De EU-bijdrage aan de werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI bedraagt maximaal 975 miljoen EUR, die uit Horizon 2020 moet worden gefinancierd². Van de uit de industrie afkomstige leden van de Gemeenschappelijke Onderneming wordt een bijdrage aan middelen verwacht van minimaal 2 730 miljoen EUR gedurende de hele levensduur van de Gemeenschappelijke Onderneming³. Van dit bedrag moet ten minste 182,5 miljoen EUR bijdragen in contanten aan de operationele activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming betreffen en ten minste 1 755 miljoen EUR ervan moet kosten betreffen die zij maken bij de uitvoering van aanvullende activiteiten buiten het werkplan van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI⁴.

² Artikel 3, lid 1, van Verordening (EU) nr. 560/2014.

³ Artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) nr. 560/2014.

⁴ Zoals bepaald in artikel 4, lid 2, onder b, van Verordening (EU) nr. 560/2014, zijn aanvullende activiteiten bijdragen in natura voor activiteiten die buiten het werkplan en de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming vallen, maar die bijdragen tot de doelstellingen van het BBI-initiatief. In overeenstemming met artikel 4, lid 4, van dezelfde verordening moeten de kosten van aanvullende activiteiten worden gecertificeerd door een onafhankelijke extern controleur

8. De administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI zijn beperkt tot 58,5 miljoen EUR, die gedekt moeten worden door de financiële bijdragen en die op jaarbasis gelijkmatig worden verdeeld tussen de EU en de leden afkomstig uit de industrie⁵.

9. In 2017 bedroeg de definitieve begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI 91,6 miljoen EUR (2016: 66 miljoen EUR). Op 31 december 2017 had de Gemeenschappelijke Onderneming 20 personeelsleden in dienst (2016: 20)⁶.

De evaluatie van de Commissie

10. De Commissie rondde de tussentijdse evaluatie van de activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming in juni 2017 af; vervolgens stelde de Gemeenschappelijke Onderneming een actieplan op om de aanbevelingen in de evaluatie op te volgen. Bij deze gelegenheid voegen we een onderdeel toe dat verband houdt met het actieplan van de Gemeenschappelijke Onderneming als reactie op de tussentijdse evaluatie; dit is enkel bedoeld ter informatie en maakt geen deel uit van ons controleoordeel of onze opmerkingen.

en worden ze niet onderworpen aan een controle door de Gemeenschappelijke Onderneming, de ERK of een ander EU-orgaan.

⁵ Artikel 12, lid 2, van de statuten van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI (bijlage I bij Verordening (EU) nr. 560/2014).

⁶ Meer informatie over de Gemeenschappelijke Onderneming BBI en haar activiteiten is te vinden op haar website: <https://www.bbi-europe.eu>.

ADVIEZEN

11. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Onderneming, die bestaat uit de financiële staten⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting⁸ betreffende het per 31 december 2017 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening, zoals voorgeschreven door artikel 287 van het Verdrag en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

12. Naar ons oordeel geven de rekeningen van de Gemeenschappelijke Onderneming over het op 31 december 2017 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de Gemeenschappelijke Onderneming per 31 december 2017, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

13. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2017 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

14. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2017 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

⁷ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁸ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

15. Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van de Gemeenschappelijke Onderneming is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Deze verantwoordelijkheid omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en getrouw weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de voorschriften waar ze onder vallen. De leiding van de Gemeenschappelijke Onderneming draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen.

16. Bij het voorbereiden van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van de Gemeenschappelijke Onderneming om haar activiteiten voort te zetten, voor het in voorkomend geval melden van kwesties die verband houden met de bedrijfscontinuïteit en voor het hanteren van het continuïteitsbeginsel.

17. Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over de entiteit.

Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen

18. Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van de Gemeenschappelijke Onderneming geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen

worden verwacht dat deze een invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

19. Een controle houdt in dat procedures worden uitgevoerd om controle-informatie te verkrijgen over de bedragen en mededelingen in de rekeningen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. De selectie van de procedures is afhankelijk van het oordeel van de controleur, dat een inschatting omvat van de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten. Bij deze risico-inschatting wordt gekeken naar de internebeheersingsmaatregelen met betrekking tot de opstelling en getrouwe weergave van de rekeningen en naar de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen, om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen. Een controle houdt tevens een beoordeling in van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaglegging en van de redelijkheid van de door de leiding gemaakte boekhoudkundige schattingen, evenals een beoordeling van de algehele presentatie van de rekeningen.

20. Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie ontvangen subsidie en beoordelen wij de procedures van de Gemeenschappelijke Onderneming voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten.

21. Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) behalve voorschotten op het moment dat deze worden gedaan.

22. Bij de voorbereiding van dit verslag en onze oordelen hebben wij rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van de Gemeenschappelijke Onderneming, zoals bepaald in artikel 208, lid 4, van het Financieel Reglement van de EU⁹.

23. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan de oordelen van de ERK.

⁹ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1).

BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BEHEER

Uitvoering van de begroting 2017

24. De definitieve begroting 2017 omvatte vastleggingskredieten ter hoogte van 92,9 miljoen EUR en betalingskredieten ter hoogte van 91,6 miljoen EUR. Het uitvoeringspercentage bedroeg 97 % voor de vastleggingskredieten en 95 % voor de betalingskredieten. De meeste betalingskredieten die de Gemeenschappelijke Onderneming beschikbaar stelde, betroffen voorfinanciering van subsidieovereenkomsten die voortvloeiden uit de oproep tot het indienen van voorstellen van 2016.

Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van Horizon 2020

25. Van de maximale EU-bijdrage in contanten van 975 miljoen EUR die tijdens haar levensduur aan de Gemeenschappelijke Onderneming BBI moet worden toegewezen, had de EU eind 2017 in totaal 150,7 miljoen EUR in contanten bijgedragen.

26. De leden afkomstig uit de industrie zijn niet verplicht om een minimale bijdrage in natura aan de BBI-activiteiten te leveren. Eind 2017 hadden de uit de industrie afkomstige leden bijdragen in natura gerapporteerd van 26 miljoen EUR voor operationele activiteiten; geen daarvan was gevalideerd door de algemeen directeur van BBI. Daarnaast had de raad van bestuur 5,8 miljoen EUR aan contante bijdragen van uit de industrie afkomstige leden aan de administratieve kosten gevalideerd.

27. Van het minimumbedrag van 182,5 miljoen EUR aan bijdragen in contanten die de leden afkomstig uit de industrie moeten bijdragen in de operationele kosten tijdens de levensduur van de Gemeenschappelijke Onderneming, was eind 2017 slechts 0,8 miljoen EUR betaald aan de Gemeenschappelijke Onderneming. Bijgevolg schortte de Commissie (DG RTD) 50 miljoen EUR van haar bijdrage in contanten aan de Gemeenschappelijke Onderneming op. Hoewel de Commissie in februari 2017 het initiatief nam tot een wijziging van de BBI-

oprichtingsverordening¹⁰ om uit de industrie afkomstige leden ook de mogelijkheid te bieden hun bijdrage in contanten te leveren op projectniveau, is het risico groot dat de uit de industrie afkomstige leden het minimumbedrag aan operationele bijdragen in contanten aan het eind van het BBI-programma niet zullen halen.

28. Van de ten minste 1 755 miljoen EUR die de uit de industrie afkomstige leden voor aanvullende activiteiten buiten het werkprogramma van de Gemeenschappelijke Onderneming moeten bijdragen, was 663,6 miljoen EUR eind 2017 gerapporteerd en gecertificeerd (39 %). Aangezien we echter niet het recht hebben de bijdragen in natura van de leden aan aanvullende activiteiten te controleren, kunnen we geen oordeel geven over de aard, kwaliteit en kwantiteit daarvan.

29. Bijgevolg bedroegen de totale bijdragen van de uit de industrie afkomstige leden eind 2017 670,2 miljoen EUR (waarvan bijna 100 % bijdragen aan aanvullende activiteiten betreft), vergeleken met een EU-bijdrage in contanten van 150,7 miljoen EUR (zie ook paragraaf 36).

30. Van de maximale operationele en administratieve begroting van 1 186,75 miljoen EUR voor de Gemeenschappelijke Onderneming¹¹ had de Gemeenschappelijke Onderneming eind 2017 voor 509,8 miljoen EUR aan vastleggingen en voor 172,2 miljoen EUR aan betalingen gedaan.

¹⁰ Verordening (EU) nr. 2018/121 van de Raad van 23 januari 2018 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 560/2014 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën. (PB L 22 van 26.1.2018, blz. 1)

¹¹ Dit bedrag omvat de maximale bijdrage in contanten van de EU aan de operationele en administratieve kosten (975 miljoen EUR) van de Gemeenschappelijke Onderneming en de contante bijdrage van de uit de industrie afkomstige leden aan de administratieve kosten (29,25 miljoen EUR) en operationele kosten (182,5 miljoen EUR) van de Gemeenschappelijke Onderneming. Deze bedragen omvatten niet de bijdragen in contanten van de uit de industrie afkomstige leden aan de operationele kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming op projectniveau.

INTERNEBEHEERSINGSMATREGELEN

Internebeheersingskader

31. De Gemeenschappelijke Onderneming heeft betrouwbare procedures voor controles vooraf opgezet die gebaseerd zijn op financiële en operationele controles van stukken. Eind 2017 was de situatie zodanig dat de belangrijkste internecontrole-normen (ICS's) grotendeels ten uitvoer waren gelegd; enkele normen, zoals ICS 8 (Processen en procedures), ICS 10 (bedrijfscontinuïteit) en ICS 11 (Documentenbeheer), moeten in 2018 worden afgerond.

32. De gemeenschappelijke auditdienst van de Commissie (GAD) is verantwoordelijk voor de controle achteraf van kostendeclaraties voor Horizon 2020-projecten. In 2017 voerde de Gemeenschappelijke Onderneming – samen met de gemeenschappelijke auditdienst (GAD) van DG RTD – de eerste controle achteraf uit van een willekeurig getrokken steekproef van tussentijdse kostendeclaraties in het kader van Horizon 2020; de resultaten hiervan zullen echter pas in het jaarlijks activiteitenverslag 2018 van de Gemeenschappelijke Onderneming worden gerapporteerd.

33. Op basis van een beoordeling van het internebeheersingssysteem van de Gemeenschappelijke Onderneming en gegevensgerichte toetsing van ontvangsten-, betalings-, subsidie- en aanbestedingsverrichtingen boden de controleresultaten ons redelijke zekerheid dat het algehele restfoutenpercentage voor de Gemeenschappelijke Onderneming onder de materialiteitsdrempel ligt.

34. Eind 2017 waren de specifieke ontwikkelingen die nodig zijn voor de verwerking van de bijdragen in natura voor de Gemeenschappelijke Onderneming in het kader van de gemeenschappelijke instrumenten voor subsidiebeheer en monitoring voor Horizon 2020 van de Commissie nog niet voltooid.

In 2016 gedane oproep tot het indienen van voorstellen

35. De in 2016 gedane oproep tot het indienen van voorstellen resulteerde in een betrekkelijk klein aantal voorstellen met betrekking tot onderwerpen op het gebied van RIA's (onderzoeks- en innovatieacties). Voor RIA's was een totale begroting van 50 miljoen EUR beschikbaar en zij bevatten twaalf onderwerpen; elk daarvan moest gericht zijn op de

specifieke uitdagingen die voortvloeiden uit de demonstratie- en uitvoeringsactiviteiten met betrekking tot de waardeketen. Alle subsidiabele voorstellen waren geëvalueerd aan de hand van de evaluatiecriteria van Horizon 2020 en gerangschikt voor cofinanciering onder de maxima van het gemeenschappelijke begrotingsonderdeel. Het grootste deel van de subsidiebegroting was echter gericht op drie van de zes gefinancierde onderwerpen, terwijl de Gemeenschappelijke Onderneming zes RIA-onderwerpen niet kon financieren, hoewel vier ervan voorstellen betroffen die in aanmerking kwamen voor cofinanciering. Om een optimale dekking van de belangrijkste onderwerpen te garanderen moet de Gemeenschappelijke Onderneming overwegen om het aantal voorstellen per onderwerp te beperken door in de oproep een indicatieve begroting op onderwerpniveau vast te stellen.

OVERIGE KWESTIES

Het mobiliseren van bijdragen van uit de industrie afkomstige leden

36. Een van de belangrijkste doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming is het mobiliseren van bijdragen van uit de industrie afkomstige leden op het gebied van haar activiteiten¹². De minimale hefboomfactor is voor zowel operationele als aanvullende activiteiten 2,8¹³. De oprichtingsverordening van BBI verplicht uit de industrie afkomstige leden echter niet om een minimumbijdrage in natura te leveren aan de operationele activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming¹⁴. Er kan dus geen minimale

¹² Overweging 3 van Verordening (EU) nr. 560/2014 bepaalt dat dit partnerschap gebaseerd moet zijn op een evenwichtige bijdrage van alle partners.

¹³ De totale minimale bijdragen van de uit de industrie afkomstige leden aan de operationele en aanvullende activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming (2 730 miljoen EUR) gedeeld door de maximale contante bijdrage van de EU aan de Gemeenschappelijke Onderneming (975 miljoen EUR).

¹⁴ In artikel 4, leden 1 en 2, van Verordening (EU) nr. 560/2014 is bepaald dat leden afkomstig uit de industrie en de onderzoekssector in totaal ten minste 2 730 miljoen EUR moeten bijdragen tijdens de levensduur van de Gemeenschappelijke Onderneming; van dat bedrag moet minimaal 1 755 miljoen EUR kosten betreffen die zij maken bij de uitvoering van aanvullende activiteiten buiten het werkprogramma van de Gemeenschappelijke Onderneming. Daarnaast wordt in artikel 12, lid 4, van de statuten van de Gemeenschappelijke Onderneming, die als bijlage bij dezelfde verordening zijn gevoegd, gemeld dat leden afkomstig uit de industrie een financiële bijdrage (in contanten) aan de operationele kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming van ten minste 182,5 miljoen EUR van het totaalbedrag moeten leveren.

hefboomfactor voor bijdragen in natura aan de operationele activiteiten worden vastgesteld. Aangezien we niet het recht hebben de bijdragen in natura aan aanvullende activiteiten te controleren, kunnen we geen oordeel geven over de aard, kwaliteit of realiteit van dergelijke bijdragen¹⁵.

INFORMATIE OVER DE EVALUATIE VAN DE COMMISSIE

37. De tussentijdse evaluatie¹⁶ door de Commissie van de activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI had betrekking op de periode 2014-2016 en werd uitgevoerd met behulp van onafhankelijke deskundigen, zoals voorgeschreven in de verordening van de Raad over de Gemeenschappelijke Onderneming BBI¹⁷. De evaluatie betrof de prestaties van de Gemeenschappelijke Onderneming ten aanzien van relevantie, doelmatigheid, doeltreffendheid, samenhang en Europese meerwaarde, waarbij ook werd gekeken naar openheid en transparantie. De resultaten van de evaluatie werden in aanmerking genomen in het verslag dat de Commissie het Europees Parlement en de Raad in oktober 2017 toestuurde¹⁸.

38. Als reactie op de aanbevelingen van de beoordelaars¹⁹ heeft de Gemeenschappelijke Onderneming een actieplan opgesteld dat in maart 2018 door de raad van bestuur van de

¹⁵ Overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Verordening (EU) nr. 560/2014 worden de kosten van aanvullende activiteiten gecertificeerd door een onafhankelijke extern controleur die wordt aangewezen door de Gemeenschappelijke Onderneming. De kosten voor dergelijke activiteiten kunnen echter niet worden gecontroleerd door de Gemeenschappelijke Onderneming of door enig ander orgaan van de Unie.

¹⁶ Tussentijdse evaluatie van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI (2014-2016) die activiteiten uitvoert in het kader van Horizon 2020.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/bbi.pdf>

¹⁷ Artikel 11 van Verordening (EU) nr. 560/2014 van de Raad over de Gemeenschappelijke Onderneming BBI.

¹⁸ Werkdocument van de diensten van de Commissie. "Interim Evaluation of the Joint Undertakings operating under Horizon 2020" {SWD(2017) 339 final}.

¹⁹ Specifieke aanbevelingen die uit de tussentijdse evaluatie zijn voortgekomen, betroffen: vergroting van de deelname van de 13 EU-lidstaten; vergroting van de betrokkenheid van onderwijs- en onderzoeksinstituten; verbetering van de coördinatie tussen alle EU-initiatieven ter bevordering van de bio-economie, investering in onderwerpen die bredere en langduriger voordelen kunnen opleveren; vergroting en intensivering van de inzet van de particuliere sector

BBI werd goedgekeurd²⁰. De Gemeenschappelijke Onderneming aanvaardde de aanbevelingen in grote lijnen maar is tegelijkertijd al begonnen aan de uitvoering van een bepaald aantal maatregelen²¹ die bedoeld zijn om de belangrijkste kwesties in de tussentijdse evaluatie aan te pakken. Volgens het actieplan moeten de meeste maatregelen die naar aanleiding van de aanbevelingen moeten worden genomen, in 2018 en 2019 worden uitgevoerd.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Neven MATES, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 2 oktober 2018.

Voor de Rekenkamer

Klaus-Heiner LEHNE

President

en aflevering van verslagen die een uitgebreide beschrijving bevatten van de tot dusver geleverde daadwerkelijke particuliere en overheidsbijdragen aan de Gemeenschappelijke Onderneming BBI; monitoring van de vooruitgang door middel van een jaarlijkse vergelijking tussen verwachte en gerealiseerde BBI-specifieke KPI's; verdere bevordering van de coördinatie van biogebaseerde initiatieven door meer coördinatie- en ondersteuningsacties (CSA-projecten) te promoten.

²⁰ Het actieplan werd opgesteld in nauwe samenwerking met het consortium van biogebaseerde industrieën (BIC) en de Europese Commissie.

²¹ Specifieke acties die volgens het actieplan door de Gemeenschappelijke Onderneming moeten worden uitgevoerd, omvatten: de bevordering van nieuwe waardeketens met de betrokkenheid van nieuwe actoren; de verdere ontwikkeling van nationale en regionale strategieën voor de bio-economie in de EU-lidstaten aanmoedigen; projectresultaten monitoren en analyseren om te bevorderen dat ze in toekomstige projecten worden gebruikt; de financiële bijdragen en de bijdragen in natura van de industrie zoveel mogelijk vergroten en ervoor zorgen dat het jaarlijks activiteitenverslag een gedetailleerd beeld geeft van de doeltreffendheid van de verslaglegging en certificering van de operationele activiteiten in natura en de aanvullende activiteiten van de particuliere sector; afstemming met de EC om de complementariteit tussen EU-programma's te bevorderen en overlappingsen daartussen te voorkomen.

ANTWOORD VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERNEMING

Met betrekking tot de specifieke nummers van de opmerkingen van de Rekenkamer:

27. Het probleem dat financiële bijdragen alleen op programmaniveau worden verleend, is sinds het begin van het initiatief bekend doordat de partners uit de sector hun bezorgdheid uiten (met betrekking tot het leveren van financiële bijdragen op programmaniveau, die worden verdeeld in open oproepen tot het indienen van voorstellen). Om dit probleem aan te pakken heeft de raad van bestuur van de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën in mei 2016 een taskforce opgericht met leden van het BIC, de Europese Commissie en het programmabureau van de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën. Dit heeft ertoe geleid dat de Europese Commissie het initiatief heeft genomen tot een wijziging van de oprichtingsverordening van de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën om de particuliere partners in staat te stellen ook financiële bijdragen te leveren op projectniveau. Aangezien de wijziging echter pas in februari 2018 in werking is getreden, nadat vier van de zeven oproepen tot het indienen van voorstellen die tot en met 2020 waren gepland, waren gesloten, blijft het risico bestaan dat de minimale financiële bijdragen (in contanten) aan het eind van het BBI-programma niet worden gehaald. Daarom heeft de raad van bestuur van de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën in 2018 de opdracht aan de financiële taskforce om verschillende scenario's voor te stellen om het hoogst haalbare bedrag te bereiken, verlengd.

35. De Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën verduidelijkt dat de mogelijkheid om in aanmerking komende voorstellen te rangschikken en te medefinancieren binnen de grenzen van een gemeenschappelijke begrotingslijn in overeenstemming is met de Horizon 2020-regels en op grote schaal wordt toegepast binnen het gehele kaderprogramma. De Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën neemt nota van de aanbeveling van de Rekenkamer om het aantal voorstellen per onderwerp te beperken door in de oproepen tot het indienen van voorstellen een indicatief budget per onderwerp vast te leggen. De Gemeenschappelijke Onderneming

Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën

biogebaseerde industrieën zal deze mogelijkheid blijven overwegen in de opzet van toekomstige uitnodigingen tot het indienen van voorstellen om een optimale uitvoering van de strategische onderzoeksagenda van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI te waarborgen.